Skills on court enforcement
ທັກສະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ

Poumy sinlatanathamatheva
Tel: 008562055346584
Email: poumysinlata09@gmail.com
Vientiane Capital, Laos.

Lecture 2
Skills in implementing judgments in civil cases
ທັກສະໃນການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນໃນຄະດີແພ່ງ

ທັກສະໃນການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງານຄະດີແພ່ງ ແມ່ນຄວາມຊ່ຽວຊານ ຫຼື ຄວາມຊຳນິຊຳນານ ຂອງພະນັກງານປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໃນການນຳເອົາຄຳຕັດສິນມາປະຕິບັດໃຫ້ມີຄວາມຖືກຕ້ອງ, ວ່ອງໄວ ແລະ ຍຸຕິທຳ, ໃຫ້ທ່ວງທັນກັບເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ແມ່ນ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ແລະ/ຫຼື ຄູ່ຄວາມໃນການນຳເອົາຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ, ຄຳຕັດສິນ ແລະ ຄຳພິພາກສາ ຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ມາປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ປາກົດຜົນເປັນຈິງ ເພື່ອຟື້ນຟູສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ລວມໝູ່, ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນ ທີ່ຖືກລະເມີດ ຫຼື ສູນເສຍໄປ.

1. ການຄົ້ນຄວ້າຄຳຕັດສິນຂອງສານ ແລະ ນິຕິກຳອື່ນ

"ພາຍຫຼັງມີຄຳສັ່ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານແລ້ວ ພະນັກງານປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງຄົ້ນຄວ້າຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໃຫ້ລະອຽດ, ເຂົ້າໃຈ ພາຍໃນເວລາ ສິບວັນ ລັດຖະການ ພ້ອມກັນນັ້ນກໍກະກຽມເງື່ອນໄຂຕ່າງໆ ເພື່ອປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້: (1). ສະຫຼຸບເນື້ອໃນຄຳຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ຈະນຳມາປະຕິບັດ; (2). ສ້າງແຜນການ ກ່ຽວກັບການປະຕິບັດ; (3). ປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; (4). ກະກຽມເງື່ອນໄຂອື່ນທີ່ຖືກຕ້ອງ ຕາມກົດໝາຍ"[1].

ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບຄຳຕັດສິນຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ແລະ ນິຕິກຳອື່ນແລ້ວ ພະນັກງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງຄົ້ນຄ້ວາຄຳຕັດສິນ ຫຼື ນິຕິກຳນັ້ນໃຫ້ລະອຽດ, ເຂົ້າໃຈ ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍກະກຽມເງື່ອນໄຂຕ່າງໆ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ[2].

ເພື່ອກະກຽມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກ່ອນອື່ນໝົດພະນັກງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ້ອງໃຫ້ຮູ້ວ່າ ແມ່ນຄຳຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ ຫຼື ບໍ່ ແລະ ມີນິຕິກຳອັນໃດແດ່ທີ່ຈະເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ການປະຕິບັດ, ຄວນເຂົ້າໃຈເນື້ອໃນຄພຕັດສິນໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຄຳຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແມ່ນ ຄຳຕັດສິນຂອງສານຊຶ່ງຄູ່ຄວາມ, ບຸກຄົນທີ່ສາມບໍ່ໄດ້ຂໍອຸທອນ, ບໍ່ໄດ້ຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ໄອຍະການປະຊາຊົນບໍ່ໄດ້ຂໍຄັດຄ້ານ ຫຼື ຄຳພິພາກສາຂອງສານປະຊາຊົນສູງສຸດ. ຄຳຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວນັ້ນ ມີຜົນບັງຄັບປະຕິບັດ.

---

[1] ມາດຕາ 21 ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ, ສະບັບເລກທີ 12/ສພຊ, ລົງວັນທີ 17 ພະຈິກ 2021;

[2] ມາດຕາ 26 ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ (ສະບັບປັບປຸງ) ປີ 2008;

ໃນພາກປະຕິບັດຕົວຈິງ, ພະນັກງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຄວນໃຫ້ຄວາມສຳຄັນ ແລະ ລະມັດລະວັງບາງບັນຫາດັ່ງນີ້[3]:

ຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄຳຕັດສິນແນ່ນອນຍັງບໍ່ພໍໃຈ, ຜູ້ກ່ຽວໄດ້ຂຽນຄຳຮ້ອງໄປຫາຫລາຍພາກສ່ວນ ເຊັ່ນ: ກະຊວງຍຸຕິທຳ (ກົມຄຸ້ມຄອງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ), ຫ້ອງການສະມາຊິກສະພາເຂດເລືອກຕັ້ງ, ສະພາແຫ່ງຊາດ, ກວດກາພັກ-ລັດຂັ້ນຕ່າງໆ ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ແລະ ໄດ້ຮັບຄຳຕອບຈາກພາກສ່ວນດັ່ງກ່າວແນວໃດ? ສິ່ງທີ່ສຳຄັນພະນັກງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນນັ້ນຕ້ອງໝັ້ນໃຈວ່າແມ່ນຄຳຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ, ໝັ້ນໃຈວ່າໃນການຕັດສິນຂອງສານກໍຖືກຕ້ອງ ແລະ ສອດຄ່ອງແລ້ວ ພຽງແຕ່ຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄຳຕັດສິນນັ້ນຫາກຢາກແກ່ຍາວການປະຕິບັດເທົ່ານັ້ນ, ທາງດ້ານຫຼັກການແລ້ວ ເຖິງວ່າຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຈະຂຽນຄຳຮ້ອງໄປຫລາຍບ່ອນກໍ່ຕາມ ແລະ ໃຊ້ເວລາອັນສົມຄວນ ກໍບໍ່ເຫັນພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງມີປະຕິກິລິຍາແນວໃດກັບມາຍັງອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານຕໍ່ບັນຫາດັ່ງກ່າວສະແດງວ່າພະນັກງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເລີຍບໍ່ຈຳເປັນຈະໄດ້ລໍຖ້າຕື່ມອີກ(ໃຫ້ເບິ່ງ ເປັນແຕ່ລະກໍລະນີ).

ໃນກໍລະນີມີບາງຄຳຕັດສິນທີ່ຜູ້ຖືກປະຕິບັດນັ້ນຫາກບໍ່ພໍໃຈ ແລະ ບໍ່ທັນຍິນຍອມປະຕິບັດໂດຍມີເຫດຜົນທາງກົດໝາຍ ແລະ ໄດ້ຂຽນຄຳຮ້ອງໄປຫລາຍພາກສ່ວນດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ, ໃນເວລາທີ່ພະນັກງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫາກມີການທວງຖາມ ຫຼື ມີການສະເໜີຈາກພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ພາກສ່ວນໃດໜຶ່ງ ກໍຄວນທີ່ຈະລໍຟັງຄຳເຫັນຢ່າງເປັນທາງການ ທີ່ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍກ່ອນຈຶ່ງປະຕິບັດ. ຕາມຄວາມເປັນຈິງແລ້ວ ກອງປະຊຸມຢູ່ຂັ້ນສູນກາງກ່ຽວກັບການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນ ກໍໄດ້ພະຍາຍາມສ້າງຄວາມເປັນເອກະພາບກັບທຸກພາກສ່ວນ ວ່າການທີ່ຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄຳຕັດສິນ ບໍ່ຍິນຍອມປະຕິບັດ ແລະ ຂຽນຄຳຮ້ອງໄປຍັງຫລາຍພາກສ່ວນນັ້ນ ມັນແມ່ນເລື່ອງປົກກະຕິ ແລະ ບໍ່ເປັນສາ ເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີການໂຈະການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນໄດ້ ແລະ ເຫັນວ່າບໍ່ສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂ ແລະ ສາເຫດຂອງການໂຈະການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

2. ການແຈ້ງໃຫ້ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ

ການແຈ້ງໃຫ້ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

“ຮຽກຄູ່ຄວາມເຂົ້າມາອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຄົ້ນຄວ້າຄຳຕັດສິນສຳເລັດ ເພື່ອແຈ້ງເນື້ອໃນຄຳຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ໃຫ້ຊາບ ພ້ອມທັງແນະນຳ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ປະຕິບັດ. ໃນເວລາຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ເຂົ້າມາຮັບຊາບການແຈ້ງນັ້ນ ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກທຸກຄັ້ງ ພ້ອມທັງລົງລາຍເຊັນ ແລະ ແປະໂປ້ມື, ຖ້າຜູ້ກ່ຽວຫາກບໍ່ຍອມລົງລາຍເຊັນໃນບົດບັນທຶກ, ພະນັກງານປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງຂຽນລົງໃນບົດບັນທຶກນັ້ນໄວ້”[4].

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ບໍ່ເຂົ້າມາອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຕາມໝາຍຮຽກ, ຊຶ່ງມີຂໍ້ມູນວ່າຜູ້ກ່ຽວບໍ່ຢູ່ໃນສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວ, ພະນັກງານປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງລົງໄປແຈ້ງກ່ຽວກັບການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຕາມທີ່ຢູ່ຂອງຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໂດຍແຈ້ງໃຫ້ຍາດໃກ້ຊິດຜູ້ໃດ ໜຶ່ງ ທີ່ອາໄສຢູ່ຮ່ວມກັນກັບຜູ້ກ່ຽວ ເຊັ່ນ ຜົວ, ເມຍ, ພໍ່, ແມ່ ຫຼື ລູກ ແລະ ໃຫ້ຜູ້ຖືກແຈ້ງນັ້ນ ເຊັນຮັບຮູ້.

[3] ປຶ້ມຄູ່ມືກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຂຽນ ແລະ ສັງລວມ ໂດຍ ປທ ບຸນຕາ ສ.ພາບມີໄຊ ໜ້າ22.

[4] ມາດຕາ 22, ຂໍ້ທີ 1 ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ, ສະບັບເລກທີ 12/ສພຊ, ລົງວັນທີ 17 ພະຈິກ 2021;

ໃນກໍລະນີ ບໍ່ສາມາດແຈ້ງໂດຍກົງ ຫຼື ໃຫ້ຍາດໃກ້ຊິດໄດ້ ໃຫ້ຕິດຄໍາສັ່ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຢູ່ອົງການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ບ່ອນຢູ່ສຸດທ້າຍ ຂອງຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ແລ້ວເຮັດບົດບັນທຶກຮ່ວມກັບອົງການປົກຄອງບ້ານ.

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ມີທີ່ຢູ່ບໍ່ແນ່ນອນ ຫຼື ບໍ່ຮູ້ທີ່ຢູ່ຂອງຜູ້ກ່ຽວ ບົນພື້ນຖານການສະເໜີຂອງຄູ່ຄວາມໃດໜຶ່ງ ໃຫ້ແຈ້ງຜ່ານພາຫະນະສື່ມວນຊົນ ຕາມກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ພາຍຫຼັງໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງປະຕິບັດພັນທະຕ່າງໆຕາມຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ພາຍໃນເວລາ ສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບການແຈ້ງນັ້ນເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍານົດເວລາດັ່ງກ່າວ ຖ້າຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຫາກມີເຈດຕະນາຫຼົບຫຼີກການປະຕິບັດນັ້ນ ອົງການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ກໍສາມາດ ກວດກາ, ຂຶ້ນບັນຊີ ຊັບສິນຂອງຜູ້ກ່ຽວ, ອອກຄໍາສັ່ງອາຍັດຊັບ ຫຼື ຍຶດຊັບ ຖ້າວ່າມາດຕະການດັ່ງກ່າວ ຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ນໍາໃຊ້ມາກ່ອນ.

ພາຍໃນເວລາ ສາມສິບວັນ ຖ້າຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຫາກໄດ້ປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຢ່າງຄົບຖ້ວນແລ້ວ ກໍຖືວ່າການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານນັ້ນສິ້ນສຸດລົງ.

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຫາກບໍ່ປະຕິບັດ ຫຼື ປະຕິບັດບໍ່ຄົບຖ້ວນ ພາຍໃນເວລາທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນວັກທີໜຶ່ງ ຂອງມາດຕານີ້ ອົງການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ສາມາດນໍາໃຊ້ມາດຕະການໃດໜຶ່ງໃນການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ.

3. ການປະຕິບັດຕົວຈິງ

3.1. ການປະຕິບັດດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ

"ອົງການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງຮຽກຄູ່ຄວາມເຂົ້າມາ ເພື່ອແຈ້ງເນື້ອໃນຄໍາຕັດສິນ ພ້ອມທັງແນະນໍາ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ປະຕິບັດດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄໍາຕັດສິນຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ເປັນຕົ້ນໄປ, ການແຈ້ງດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກ, ລົງລາຍເຊັນ ຫຼື ແປະໂປ້ມືທຸກຄັ້ງ"[5].

ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບຊາບການແຈ້ງຄໍາຕັດສິນຂອງສານແລ້ວ ຄູ່ຄວາມຕ້ອງດໍາເນີນການປະຕິບັດຕາມວິທີ ດັ່ງນີ້:

1) ປຶກສາຫາລື ວິທີການປະຕິບັດດ້ວຍກັນເອງ;

2) ກໍານົດເວລາປະຕິບັດ;

3) ການຮັບປະກັນການປະຕິບັດ;

4) ບັນຫາອື່ນທີ່ກ່ຽວພັນກັບການປະຕິບັດ.

ໃນໄລຍະເວລາການປະຕິບັດດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ, ຄູ່ຄວາມມີສິດສະເໜີຕໍ່ອົງການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ນໍາໃຊ້ມາດຕະການ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ.

ໃນກໍລະນີ ປະຕິບັດສໍາເລັດແລ້ວ ອົງການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຈະຢັ້ງຢືນການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງ.

3.2. ການບັງຄັບປະຕິບັດ

1) ການອອກຄໍາສັ່ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ: ຫົວໜ້າ ກົມ, ກອງ, ຫ້ອງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງອອກຄໍາສັ່ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນທີ່ຄູ່ຄວາມບໍ່ປະຕິບັດດ້ວຍຄວາມ

---

[5] ມາດຕາ 18 ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ, ສະບັບເລກທີ 12/ສພຊ, ລົງວັນທີ 17 ພະຈິກ 2021

ສະໝັກໃຈ ຫຼື ບໍ່ປະຕິບັດຕາມການຕົກລົງ ເປັນຕົ້ນໄປ, ຄໍາສັ່ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງສົ່ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມ, ບຸກຄົນທີສາມ ແລະ ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

2) ການຕີລາຄາຊັບ: ການຕີລາຄາຊັບ ແມ່ນ ການປະເມີນລາຄາ ຫຼື ກໍານົດມູນຄ່າຊັບ ຕາມສະພາບຄວາມເປັນຈິງຂອງຊັບແຕ່ລະໄລຍະ.

3) ການຍົກຍ້າຍ: ຊັບ ທີ່ຈະຂາຍ, ປະມູນຂາຍ ຫຼື ມອບ ເພື່ອໄລ່ລຽງໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ເມື່ອມີຜູ້ມາພົວພັນຊື້ ຫຼື ເຈົ້າໜີ້ເຫັນດີຮັບເອົາ ຊຶ່ງມີຜູ້ອາໄສຢູ່ ອົງການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງອອກຄໍາສັ່ງໃຫ້ຜູ້ຢູ່ອາໄສຍົກຍ້າຍອອກຈາກຊັບດັ່ງກ່າວ ໃນເວລາບໍ່ໃຫ້ເກີນ ເກົ້າສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄໍາສັ່ງຍົກຍ້າຍ ເປັນຕົ້ນໄປ; ຄໍາສັ່ງໃຫ້ຍົກຍ້າຍ ຕ້ອງສົ່ງໃຫ້ຜູ້ຄອບຄອງ ຫຼື ຜູ້ອາໄສຢູ່, ອົງການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ພາກ ສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຊາບ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຫຼື ບຸກຄົນທີ່ອາໄສຢູ່ ມີເວລາກະກຽມຍົກຍ້າຍດ້ວຍຕົວເອງ ພາຍໃນເວລາທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນຄໍາສັ່ງນັ້ນ; ພາຍຫຼັງໝົດກໍານົດເວລາຍົກຍ້າຍ ແຕ່ຜູ້ກ່ຽວບໍ່ໄດ້ຍົກຍ້າຍ, ອົງການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງປະສານສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ລົງສຶກສາອົບຮົມຜູ້ກ່ຽວ ພ້ອມທັງເຮັດບົດບັນທຶກໄວ້ເພື່ອເປັນຫຼັກຖານ.

4) ການຂາຍຊັບ: ການຂາຍຊັບ ແມ່ນ ການຂາຍຊັບສິນ ທີ່ເປັນກໍາມະສິດຂອງຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຫຼື ຊັບທີ່ໄດ້ຮັບສິດຈາກເຈົ້າຂອງຊັບ ໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ພາຍຫຼັງໄດ້ຕີລາຄາແລ້ວ.

5) ການມອບຊັບ: ການມອບຊັບ ແມ່ນ ການເອົາຊັບທີ່ເປັນຫຼັກຊັບຄໍ້າປະກັນ, ຊັບທີ່ເປັນກໍາມະສິດຂອງລູກໜີ້ ຫຼື ຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຫຼື ຊັບທີ່ໄດ້ຮັບສິດຈາກເຈົ້າຂອງຊັບ ມອບໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ ເພື່ອໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ, ຄ່າເສຍຫາຍ ພາຍຫຼັງໄດ້ຕີລາຄາ ແລະ ປະກາດປະມູນຂາຍແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ມີຜູ້ຊື້ຊັບດັ່ງກ່າວ.

4. ການສິ້ນສຸດການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ

ການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຈະສິ້ນສຸດລົງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1) ຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ໄດ້ຮັບການປະຕິບັດຢ່າງຄົບຖ້ວນແລ້ວ;

2) ຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ໄດ້ຮັບການປະຕິບັດຄ່າທໍານຽມສານສໍາເລັດ ໃນກໍລະນີປະຕິບັດດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ;

3) ເຈົ້າໜີ້ ໄດ້ສະລະສິດ ຫຼື ເຈົ້າໜີ້ໄດ້ຮັບໝາຍຮຽກສາມຄັ້ງແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ເຂົ້າມາສະເໜີຕົວຕໍ່ພະນັກງານປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ກໍໃຫ້ຖືວ່າເປັນການສະລະສິດເຊັ່ນດຽວກັນ;

ໃນກໍລະນີລູກໜີ້ໄດ້ປະຕິບັດພັນທະແລ້ວສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ແລະ ເຈົ້າໜີ້ໄດ້ສະລະສິດ ຫຼື ໝົດສິດຕາມກົດໝາຍ, ຊັບທີ່ຍັງເຫຼືອຈາກການປະຕິບັດນັ້ນ ຈະຖືກສົ່ງຄືນໃຫ້ລູກໜີ້, ຖ້າລູກໜີ້ຫາກສະລະສິດກໍໃຫ້ເປັນຂອງລັດ;

4) ຄູ່ຄວາມ ມີການຕົກລົງເຫັນດີ ສະລະສິດບໍ່ປະຕິບັດຕາມຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຊຶ່ງການຕົກລົງນັ້ນບໍ່ແຕະຕ້ອງເຖິງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງອື່ນ;

5) ຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ໄດ້ເສຍຊີວິດໂດຍບໍ່ມີຊັບ, ບໍ່ມີສິດໃຫ້ຜູ້ອື່ນສືບທອດ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ;

6) ເຈົ້າໜີ້ ໄດ້ເສຍຊີວິດ ຊຶ່ງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ທີ່ໄດ້ຮັບຕາມຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ບໍ່ສາມາດມອບໃຫ້ຜູ້ສືບທອດ ຫຼື ບໍ່ມີຜູ້ສືບທອດມູນມໍລະດົກ;

7) ຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ຄໍາພິພາກສາຂອງສານ ໄດ້ຖືກປ່ຽນແປງ, ຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ຄູ່ຄວາມມີພັນທະປະຕິບັດ;

8) ຄໍາຕັດສິນ ໃຫ້ຍົກເລີກພັນທະປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ກ່ຽວກັບຄ່າທໍານຽມສານ, ຄ່າປັບໃໝ ແລະ/ຫຼື ເງິນຮິບ.

5. ປິດການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ

ເມື່ອມີກໍລະນີ ພາໃຫ້ການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານສິ້ນສຸດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ, ພະນັກງານປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ້ອງສະຫຼຸບ, ລາຍງານ ໃຫ້ຫົວໜ້າອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອອອກຄຳສັ່ງປິດການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

"ພາຍຫຼັງອອກຄຳສັ່ງປິດການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານແລ້ວ ອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງສົ່ງຄຳສັ່ງດັ່ງກ່າວໃຫ້ຄູ່ຄວາມ, ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ, ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ແລະ/ຫຼື ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຊາບ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນອອກຄຳສັ່ງ ເປັນຕົ້ນໄປ"[6].

ໃນກໍລະນີ ຄູ່ຄວາມ, ບຸກຄົນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນວ່າການປະຕິບັດບໍ່ຖືກ ຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບຄຳຕັດສິນຂອງສານ ກໍມີສິດຮ້ອງຂໍ, ສະເໜີຕໍ່ອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນເທິງຖັດໄປ ເພື່ອພິຈາລະນາລົບລ້າງຄຳສັ່ງປິດການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ພາຍໃນເວລາ ສິບວັນ ລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳສັ່ງ ເປັນຕົ້ນໄປ, ອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງພິຈາລະນາ ພາຍໃນເວລາ ສິບຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍ, ຄຳສະເໜີ ເປັນຕົ້ນໄປ.

"ສະລຸບແລ້ວເມື່ອການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານໄດ້ສິ້ນສຸດແລ້ວ ພະນັກງານປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ້ອງສະເໜີໃຫ້ຫົວໜ້າອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ເພື່ອອອກຄຳສັ່ງປິດສຳນວນຄະດີ"[7].

References:

1. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ, ສະບັບເລກທີ 12/ສພຊ, ລົງວັນທີ 17 ພະຈິກ 2021;
2. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ (ສະບັບປັບປຸງ) ປີ 2008;
3. ຕຳລາກໍ່ສ້າງວິຊາຊີບປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ (ເຫຼັ້ມທີ II: ພາກທັກສະສະເພາະ) ຂອງສະຖາບັນຍຸຕິທຳແຫ່ງຊາດ, ປີ 2020.
4. ປຶ້ມຄູ່ມືກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຂຽນ ແລະ ສັງລວມ ໂດຍ ປທ ບຸນຕາ ສ.ພາບມີໄຊ.

[6] ມາດຕາ 50 ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ, ສະບັບເລກທີ 12/ສພຊ, ລົງວັນທີ 17 ພະຈິກ 2021

[7] ຕຳລາກໍ່ສ້າງວິຊາຊີບປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ (ເຫຼັ້ມທີ II: ພາກທັກສະສະເພາະ) ຂອງສະຖາບັນຍຸຕິທຳແຫ່ງຊາດ, ປີ 2020, ໜ້າ 23